

Symma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qua Distincte Et Succincte Explicantur,
quae ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Quæ In Libro Quinto, Et
Sexto Decretalium Continentur

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

9. Defleat peccator, quia offendens in uno, factus est omnium reus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

REGVLA IX.

Defeat peccator offendens in uno factus omnium reus.

S. Greg. in Reg.

ERgone peccantium sors una, par
Eculpa, & pena? Septies cadit
hic, ille septuagies septies, reus hic, reus
ille, an uterque pariter? Quorundam
peccata, quasi arena, quæ est in littore
maris; multiplicata sunt, nonne magis
rei, quam ille, qui semel fraudavit de
pretio egræ, & mentitus est? Multi su-
res, non homicidæ, multi homicidæ,
non tamen adulteri. Quo igitur jure,
modoque omnium reus censetur, qui
in uno tantum offendit? Variant hæc
ingenia, & se ponsa. *Auctor libri de verâ*
& *falsa pœnit. c. 14.* Offendens, inquit,
in uno fit omnium reus, quia omnis
virtus patitur detrimentum ab uno vi-
tio. Nam si quis cadat in avaritiam,
destruit largitatem, & castitatem simul
minoravit. Amore enim pecunia aut
violaret castitatem, aut minus amaret.
Eiusdem alia interpretatio est, omnium
reum fieri, quia omnia peccata dimissa
quodammodo per ingratitudinem re-
deunt, & imputantur. Propius accedit
Dionys. & Richardus l. de Incarn. Verbi.
part. 1. c. 14. reum fieri omnium, quia
non minus omnia merita amittit, quam
si totam legem violasset, secundum il-
lud *Ezech. 18; v. 24.* omnes justitiae ejus
non recordabuntur. Aliorum exposi-
tio est, idè omnium peccatorum dici
reum, qui in uno delinquit, quia uno
peccato omnes virtutes acquisitas læ-
dit, destruendo illarum statum per ha-
bitum vitiosum, qui illarum operatio-
nes impedit. Non procul ab his *Glossa*
recedit, & ad scopum magis accedit,
quam propterea Scholastici sequuntur,
peccatorem unicâ transgressione præ-
ceptorum omnium fieri reum, quia
eandem pœnam damni incurrit, puta,
gratiæ charitatis & virtutum infusarum
privationem, adeo que coelestis gloriæ,
perinde ac si omnia præcepta violasset.
Displacet nihilominus *Cornelio*, ed quod
Apostoli mentem non attingat, qui è
Pharisæorum extirpare nititur,
existimantium, qui unum alterumve
præceptum transgreditur, non offendere
Deum, sed si totam legem, aut ma-
jorem illius partem contemnat. Sensus
igitur est. Adeò non est amicus Dei, qui
unum aliquod præceptum non servat,
ut aliorum omnium reus fiat, quasi illa
violasset. Bonum namq; ex integrâ cau-
sa consistit; mala ex singulis defectibus.
At quo modo, inquis, dicitur reus om-
nium, cum non nisi in uno offenderit?

Audi:

II. Vox omnium, non copulativè, sed
copulatim intelligenda est. Nam præ-
cepta omnia legem quandam totalem
constituunt, puta, Decalogum. Vnde
sequitur, unius præcepti violationem,

C. 3; totam

totam legis complexione m, quæ ex singulis integratur, lñdere, contemnendo Dei legislatoris majestatem. Omnia proinde violat, non singula, quatenus omnia totum aliquod conficiunt. Nimirum enallage est, totius universalis prototo integrali. *Omnium, id est, totius legis,* quod totum necessario destruitur uniuscujusque præcepti particularis transgressione. Neq; enim adulter V. gr. dici potest impleste Decalogum, quamvis alia præcepta non violarit. Sic in Musica totam harmoniam corrumpit, qui unius vocis proportionem tollit, & maculare vatem dicitur, qui aliquam ipsius partem inficit. Non admodum dispari mo-

do S. Aug. ep. 29. omnium esse reum dicit, qui in uno offendit, quia contra charitatem, ex qua tota lex penderet, delinquit. Reus fit omnium, faciens contra eam, à quā pendent omnia. Charitas enim quasi forma, vitam illis, & subsistendi robur communicat, quemadmodum cum S. Thom. in 1.2. ad q. 65. art. 4. Theologi docent.

Ex dictis sequitur, bene moneri à S. Gregorio peccatorem, ut defleat statum suum. Quamvis enim servatis reliquis in uno tantum offendat, lugendi causam habet, utpote reus omnium, quoad pœnam, & damna inde promanantia.

REGVLA X.

*Non potest esse pastoris excusatio, si lupus oves comedit,
& pastor nescit.*

S. Greg. in Reg.

I. Quod Homerus poëta de regibus dixit, Pastores esse populi, id de præpositis Ecclesiarum Prophetæ & Apostoli asseverant. Ezech. c. 34. v. 2. & seq. Act. 20. v. 28. & alibi. Ad id enim a Deo eliguntur, & præficiuntur, ut fidelium animas quali oves pascant Ioan. 21. v. 17. Conc. Trid. S. 6. de reform. c. 1. Bellarm. l. 3. de Pontif. cap. 15. Barb. de potest. Episc. part. 1. tit. 1. c. 2. n. 9. Eleganter S. August. serm. de ovib. Quod præpositi sumus, inter Pastores deputamur, si boni sumus: quod autem Christiani sumus, & nos vobis cum oves sumus. Quocirca sibi & universa gregi attendant, necesse est, meminxintque quod Avilam doctrinâ & vitâ

sancimonia præstantem virū dixisse. Runt, tot tantasquæ pastorum obligaciones esse, ut qui absq; obligatione pastorali vel tertiam illarum partem re ipsa impleret, sanctis connumerari possit, qui tamen uno tantum omisso gehennæ reus fiat. Nec veritus est S. Chrys. scribere in Act. Apost. non multos Episcopos salvati, eò quod difficillimum sit tot animalium sibi commissarum bonam rationem reddere. Porro sacri pastoris decem obligaciones, seu officia ex c. 34. Ezech. Interpretes numerant, quorum primum sit pascere oves, Secundum, ut accumbant, effiscere. Tertium infirmum consolidare. Quartum, ægrotum sanare. Quintum, contractum alligare.